

БЕКІТЕМІН
Нұр-Сұлтан қаласы әкімдігінің
«Мамандандырылған балалар үйі» МКМ-і
директоры _____ Кенжебаева С.К.

СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ СТАНДАРТ

Нұр-Сұлтан қаласы әкімдігінің «Мамандандырылған балалар үйі» мемлекеттік коммуналдық мекемесі

1. Жалпы ережелер

1. Астана қаласы әкімдігінің «Мамандандырылған балалар үйі» мемлекеттік коммуналдық мемлекеттік мекемесінің сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарты (бұдан әрі - Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт) Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 18 қарашадағы «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Заңының 10-бабына, Қазақстан Республикасының мемлекеттік қызмет істері агенттігі бекіткен сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттарды әзірлеу бойынша әдістемелік ұсынымдарға және қоғамдық қатынастардың оқшауланған салаларында сыбайлас жемқорлықпен күреске сәйкес әзірленді.

2. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт ұйым қызметкерлеріне сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға бағытталған ұсыныстар жүйесін құруға бағытталған.

3. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандартты әзірлеу міндеттері:

1) қызметкерлердің сыбайлас жемқорлыққа қарсы тұрақты мінез-құлқын қалыптастыру;

2) сыбайлас жемқорлық көріністерін уақтылы анықтау және олардың жағымсыз салдарының алдын алу.

4. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттардың принциптері:

1) заңдылық;

2) айқындық;

3) этика;

4) жеке және заңды тұлғалардың құқықтары мен заңды мүдделерін сақтау және оларды сыбайлас жемқорлықтан қорғау;

5) мүдделер қақтығысын болдырмау.

5. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт ұйымда жұмыс істейтін адамдардың белгіленген ережелерді қатаң сақтауға және сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға бағытталған әрекеттері мен шешімдерін анықтайды.

6. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт сыбайлас жемқорлық көріністерінің алдын алу тұрғысынан қызметтік міндеттерді орындау бойынша тікелей іс-әрекеттерге негізделген:

- 1) жеке және заңды тұлғалардың сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт әсер еткен саладағы құқықтары мен заңды мүдделерін іске асыру;
- 2) өз құзыреті шегінде басқарушылық және басқа шешімдерді дайындау және қабылдау;
- 4) өмірдің тиісті саласының ерекшеліктеріне байланысты басқа да әлеуметтік маңызды қатынастар.

2. Мекемеде жұмыс істейтін адамдар үшін мінез-құлық (іс-қимыл) ережелері

2.1. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт әсер ететін саладағы жеке және заңды тұлғалардың құқықтары мен заңды мүдделерін іске асыру кезінде:

- 1) Қазақстан халқының бірлігі мен елдегі ұлтаралық келісімді нығайтуға үлес қосу, мемлекеттік және басқа тілдерге, Қазақстан халқының дәстүрлері мен әдет-ғұрыптарына құрметпен қарау;
- 2) адал, әділ, қарапайым болу, жеке тұлғалармен, заңды тұлғалар өкілдерімен және әріптестерімен қарым-қатынас кезінде жалпы қабылданған моральдық-этикалық нормаларды сақтау, сыпайы және дұрыс болу;
- 3) қабылданған шешімдердің заңдылығы мен әділдігін қамтамасыз ету;
- 4) жеке және заңды тұлғалардың құқықтары мен заңды мүдделерін қозғайтын шешімдер қабылдау кезінде ашықтықты қамтамасыз ету;
- 5) өз іс-әрекетімен және мінез-құлқымен қоғам тарапынан сын тудырмайды, сын үшін қудалауға жол бермейді, кемшіліктерді жою және өз қызметін жетілдіру үшін сындарлы сынды пайдаланады;
- 6) шындыққа сәйкес келмейтін ақпаратты таратпау;
- 7) заңдарда тәртіптік, әкімшілік немесе қылмыстық жауаптылық көзделген тәртіп бұзушылықтар мен басқа да құқық бұзушылықтардың жасалуына жол бермеу.

2.2. Өз құзыретіне кіретін басқарушылық және басқа шешімдерді дайындау және қабылдау кезінде:

- 1) мүдделер қақтығысы, қызметтік міндеттерді орындаудағы жеке мүдделер, сыбайластық әрекетке итермелеу және сыйлықтар алу туралы қақтығыстар туындағандығы туралы бөлім басшысы немесе тікелей басшыға баяндау;
- 2) қызметтік міндеттерін орындау кезінде жеке және өзімішіл мүдделерді басшылыққа алмау;
- 3) қарым-қатынастың белгіленген тәртібін бұзатын, олардың қызметтік әділ шешіміне әсер етуі мүмкін заңсыз өтініштерімен әріптестеріне және басшыларға жүгінуден аулақ болу;
- 4) басқа адамдарды сыбайлас жемқорлыққа, құқық бұзушылық жасауға көндірмеу және оларға қолдау көрсетпеу;
- 5) қызметтік өкілеттіктерін пайдалана отырып, мүліктік жеңілдіктер, жеңілдіктер немесе артықшылықтар алу мақсатында әріптестеріне, басшыларға және басқа лауазымды адамдарға сыйлықтар бермеу және ресми емес қызметтерді ұсынбау;
- 6) қызметтік өкілеттіктерді орындауға байланысты сыйлықтар алмау;

7) мүліктік жеңілдіктер мен артықшылықтар алу мақсатында таратылуға жатпайтын қызметтік және басқа ақпаратты пайдаланбау;

8) егер бұл жақын отбасылық қатынаста болған адамдардың (ата-аналары, жұбайлары, ағалары, апалары, балалары) тікелей бағынуымен немесе бақылауымен байланысты болса, қызметке тағайындалудан бас тарту;

9) сыбайлас жемқорлықпен күресте белсенді болу;

10) белгілі болған сыбайлас жемқорлық фактілері туралы дереу басшылыққа есеп беру;

11) Тікелей басшыға орындау үшін алынған бұйрықтың заңдылығы туралы күмән туралы жазбаша түрде дереу хабарласу;

12) егер басшының өзі мүдделер қақтығысына қатысты болса, жоғары басшылыққа хабарласу;

13) әріптестерінен жоғары құқықтық және сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті сақтауды қолдау және талап ету;

14) ықтимал мүдделер қақтығысы, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар мен олардың салдарын, жағдайларын жою бойынша тұрақты негізде шаралар қабылдау;

15) кірістерді алуға байланысты кәсіпкерлік және басқа да қызметті жүзеге асыруда біреуге көмек көрсетуден аулақ болу;

16) үшінші тұлғалардың мүдделерін білдіруден немесе лобби жасаудан, сондай-ақ олардың атынан әрекеттер жасаудан аулақ болу.

2.3. Мемлекеттік қызметтерді ұсынған кезде:

1) мемлекеттік қызметтер көрсету сапасын арттыру бойынша тұрақты негізде шаралар қабылдау;

2) мемлекеттік қызметтерді алуға өтініштерді қарау кезінде қағазбастылық фактілерінің алдын алу;

3) мемлекеттік қызметке жүгінушілермен қызметтен тыс қарым-қатынас жасамауға;

4) сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық жасауға көндірген жағдайда басшылыққа есеп беру;

5) мемлекеттік қызметті алу үшін өтініш берушімен тікелей байланысты азайту;

6) мемлекеттік қызмет көрсетудің бекітілген тізіміне кірмейтін қосымша құжаттарды сұрамау және талап етпеу.

2.4 Мемлекеттік сатып алуды жүзеге асыру

Тауарларды, жұмыстарды, қызметтерді сатып алуға байланысты, мемлекеттік сатып алуды жүзеге асыру кезінде лауазымды адамдарға кеңес беріледі:

1) мемлекеттік сатып алу үшін пайдаланылатын қаражатты оңтайлы және тиімді жұмсау;

2) мемлекеттік сатып алу процедурасына қатысу үшін, Заңда өзгеше көзделмеген жағдайларды қоспағанда, әлеуетті жеткізушілерге тең мүмкіндіктер беру;

3) әлеуетті жеткізушілер арасында адал бәсекелестік;

4) мемлекеттік сатып алуда ашықтық пен тазалық;

5) отандық тауар өндірушілерге, сондай-ақ жұмыстар мен қызметтердің отандық жеткізушілеріне, Қазақстан Республикасы ратификациялаған халықаралық шарттарға қайшы келмейтін дәрежеде, қолдау көрсету;

б) сыбайлас жемқорлықтың алдын алу;

7) жеткізіп берушіні таңдау туралы шешім қабылдауға құқығы бар немесе тапсырыс берушінің немесе мемлекеттік сатып алуды ұйымдастырушының өкілі болып табылатын осы әлеуетті жеткізушінің бірінші басшыларының және (немесе) осы өкілетті өкілінің жақын туыстарының, жұбайларының қатысып жатқан мемлекеттік сатып алуларға қатысуына жол бермеуге;

8) атқарушылық құжаттар бойынша орындалмаған міндеттемелері бар және Борышкерлердің бірыңғай тізіліміне енгізілген өзі тартқан әлеуетті өнім беруші және (немесе) қосалқы мердігер (бірлесіп орындаушы) ретінде қатысуға жол бермеу.

2.5. Мекеме қызметкерлерін / жұмысшыларын таңдау және орналастыру бойынша кадрлық жұмысты ұйымдастыру кезінде мыналар ұсынылады:

1) меритократия принципін басшылыққа алу;

2) тағайындау үшін материалдарды қарау мерзімдерін сақтауға және бақылауға;

3) жұмысқа қабылдау кезінде қызметкерлерге қойылатын негізгі міндеттерді, тыйымдар мен шектеулерді түсіндіру;

4) кадрларды іріктеу кезінде Қазақстан Республикасы еңбек заңнамасының талаптарын сақтауға;

5) мемлекеттік қызметшілердің дербес деректері туралы ақпараттың негізсіз берілуіне жол бермеу;

б) үміткерлерден еңбек шартын жасасу үшін маңызы жоқ жұмыс құжаттарын талап етпеуге;

7) қызметкерлерге қатысты қызметтік тексерулерді объективті және жан-жақты жүргізуге;

2.6 өмір саласының ерекшеліктеріне байланысты басқа әлеуметтік маңызды қатынастар үшін:

1) кадрларды туыстық, қауымдық және жеке адалдық негізінде іріктеу және орналастыру жағдайларына жол бермеу, меритократия қағидаттарын сақтауды қамтамасыз ету;

2) бағынысты лауазымды адамдардың лауазымдық өкілеттіктері мен міндеттерін нақты және дәл айқындау;

3) бағынысты жауапты адамдар арасында жұмыс жүктемесінің біркелкі емес бөлінуіне жол бермеу;

4) өз қызметінің нәтижелерін бағалауда, сондай-ақ көтермелеу мен жазалау шараларын қолдануда әділдік пен объективтілік таныту;

5) ресми емес мәселелерді шешуде бағыныштылардың қызметіне ықпал ету үшін қызметтік жағдайды пайдаланбау;

б) қарамағындағыларды сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық жасауға мәжбүр етпеу;

7) қарамағындағылар мен басқа да лауазымды адамдардың сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманың нормаларын бұзу фактілеріне жол бермеу;

8) қызметтік міндеттерін орындау барысында ұжымда туындаған мүдделер қақтығысын шешу бойынша кешенді шараларды уақтылы қабылдау;

9) сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің алдын алуға бағытталған кешенді шаралар қабылдау;

10) сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды жасауға себептер мен жағдайларды, оның ішінде қарамағындағылардың арасында жою;

11) бағынушыларға бейресми немесе жеке тапсырмаларды орындау үшін тартуға жол бермеу.